

נעשה אדם

חייך קודמין

ויקרא י"ט:י"ח

לֹא תִקֶּם וְלֹא תִטּוֹר אֶת בְּנֵי עַמְּךָ וְאֶהְבֶּתָּ לְרֵעֶךָ כָּמוֹךָ אֲנִי ה'.

You shall not take revenge or bear a grudge against the children of your people. You shall love your fellow as yourself, I am Hashem.

רש"י

אח"כ זה כלל גדול בתורה

Said Rabbi Akiva: This is a great principle in the Torah.

רמב"ם ספר המצוות מ"ע ר"ו.

היא שצונו לאהוב קצתנו את קצתנו כמו שנאהב עצמנו ושתהיה חמלתי ואהבתי לאחי כחמלתי ואהבתי לעצמי בממונו וגופו וכל מה שיהיה ברשותו או ירצה אותו וכל מה שארצה לעצמי ארצה לו כמוהו וכל מה שאשנא לעצמי או למי שידבק בי אשנא לו כמוהו והוא אמרו ית' ואהבת לרעך כמוך:

He has commanded us to love each other as we love ourselves and the love and mercy we feel for our brother as that which we feel for ourselves, whether with regard to his money, his body or anything which belongs to him. If there is something he desires, desire it for him, and all that you wish for yourself-wish upon him as well- This is what the Exalted One asks of us "Love your Friend as Yourself"

רמב"ם הל' דעות ו'ג'

מצוה על כל אדם לאהוב את כל אחד ואחד מישראל כגופו שנאמר ואהבת לרעך כמוך לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוס על ממונו כאשר הוא חס על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו והמתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא:

It is incumbent on every man to love each and every Jew as he does himself, as it says "Love your Friend as Yourself"- therefore he should speak his praises and take heed of his belongings as he would want for himself. And one who raises himself on the embarrassment of a friend has no portion in the World to Come.

ספר החינוך מצוה רמ"ג.

מצות אהבת ישראל:

לאהוב כל אחד מישראל אהבת נפש, כלומר שנחמול על ישראל ועל ממונו כמו שאדם חומל על עצמו וממונו, שנאמר [ויקרא י"ט, י"ח] ואהבת לרעך כמוך. ואמרו זכרונם לברכה [שבת ל"א ע"א] דעלך סני לחברך לא תעביד. ואמרו בספרי, אמר רבי עקיבא זה כלל גדול בתורה, כלומר שהרבה מצוות שבתורה תלויין בכך, שהאהב חבירו כנפשו לא יגנוב ממונו ולא ינאף את אשתו ולא יונהו בממון ולא בדברים ולא יסיג גבולו ולא יזיק לו כשום צד. וכן כמה מצוות אחרות תלויות בזה, ידוע הדבר לכל בן דעת:

שורש המצוה ידוע, כי כמו שיעשה הוא בחבירו כן יעשה חבירו בו, ובזה יהיה שלום בין הבריות:

ודיני מצוה זו כלולים הם בתוך המצוה, שכלל הכל הוא שיתנהג האדם עם חבירו כמו שיתנהג עם עצמו, לשמור ממונו ולהרחיק ממנו כל נזק, ואם יספר עליו דברים יספרם לשבח ויחוס על כבודו ולא יתכבד בקלון, וכמו שאמרו זכרונם לברכה [ירושלמי חגיגה פ"ב ה"א] המתכבד בקלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא. והמתנהג עם חבירו דרך אהבה ושלום ורעות ומבקש תועלתם ושמח בטובם, עליו הכתוב אומר [ישעיהו מ"ט, ג'] ישראל אשר בך אתפאר:

ונוהגת מצוה זו בכל מקום ובכל זמן. ועובר עליה ולא נזהר בממון חבירו לשומרו, וכל שכן אם הזיק אותו בממון או צערו בשום דבר לדעת, ביטל עשה זה, מלבד החיוב שבו לפי הענין שהזיקו כמו שמפורש במקומו:

To love every Jew a love of the soul, meaning we should empathize and care for our brothers and their possessions as one does for himself like it says "Love your Friend as Yourself" and our Rabbis teach us (Shabbat 31a) What is hateful to you, do not unto your friend. In the Sifri it is brought "Rabbi Akiva used to say "This is the great principle of Torah" i.e. many Mitzvot are tied to it. For if someone were to love his friend sincerely, will not steal his money, seduce his wife, charge him interest, hurt his feelings, encroach on his territory, or harm him in any way. Many others are linked as well as anyone who is familiar with these matters can tell.

The root of this Mitzvah is known, for the fact of the matter is that what one does to his fellow man will in turn be reciprocated. and through this Commandment peace will be brought to all beings. The laws pertaining to this Mitzvah are all to be found in the general directive of "Love your Friend as Yourself" – behave toward him as you would for yourself protect his money and keep him safe from all harm and if you talk about him let it be words of praise, be mindful of his honor and do not attempt to gain a leg up on the back of his degradation, like it says "And one who raises himself on the embarrassment of a friend has no portion in the World to Come". And when we treat our fellow man with love, peace and friendship and when we seek out beneficial things for them and rejoice in their successes, G-d calls out "Yisrael! – I am glorified through you!"

This Mitzvah applies in all places and at all times, and one who is not careful to watch his friends possessions, and how much more so when one actually causes damage to those possessions or pains him in any way, has transgressed this commandment in addition to any other applicable sins.

רמב"ן עה"ת ויקרא י"ט:י"ז.

וטעם ואהבת לרעך כמוך - הפלגה, כי לא יקבל לב האדם שיאהוב את חבירו כאהבתו את נפשו, ועוד שכבר בא רבי עקיבא ולמד חייך קודמין לחיי חבירך (ב"מ סב):
אלא מצות התורה שיאהב חבירו בכל ענין כאשר יאהב את נפשו בכל הטוב - ויתכן בעבור שלא אמר "ואהבת את רעך כמוך", והשוה אותם במלת "לרעך", וכן ואהבת לו כמוך (פסוק לד) דגר, שיהיה פירושו להשוות אהבת שניהם בדעתו, כי פעמים שיאהב אדם את רעהו בדברים ידועים להטיבו בעושר ולא בחכמה וכיוצא בזה, ואם יהיה אוהבו בכל יחפץ שיזכה רעהו האהוב לו בעושר ובנכסים וכבוד ובדעת ובחכמה, ולא שישווה אליו אבל יהיה חפץ בלבו לעולם שיהיה הוא יותר ממנו בכל טובה, ויצוה הכתוב שלא תהיה פחיתות הקנאה הזאת בלבו, אבל יאהב ברבות הטובה לחבירו כאשר אדם עושה לנפשו ולא יתן שיעורין באהבה ועל כן אמר ביהונתן (ש"א כ יז) כי אהבת נפשו אהבו, בעבור שהסיר מדת הקנאה מלבו ואמר (שם כג יז) ואתה תמלוד על ישראל וגו':

This mitzvah is astonishing as a person can never accept that he should love someone else as much as he loves himself. Moreover Rabbi Akiva teaches that one's own life takes precedence.

גמ' שבת לא.

שוב מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי אמר לו גיירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל גמור.

There was a story with a non-jew who came before Shammai and asked to be converted, on the condition that he would be taught all of Torah- while standing on one foot. Shammai turned him away. But when he came before Hillel - he was converted and told "What is hateful to you - Do not unto your friend"- This is all of Torah everything else is explanation...Now go out and study....

מהרש"א חידושי אגדות שם ד"ה דעלך סני

והיינו דכתיב בתורה ואהבת לרעך כמוך וגו' ויש לעיין בזה גם שאמר ליה בלשון תרגום שכן היה לשונם אז בירושלים מ"מ אמאי סינה לומר לו בלשון שלילה דעך סני וגו'. דתרגום דלשנא דקרא הל"ל ותרחמיני לחברך כוונת תרגום הנקלוס? וי"ל דמשמע ליה דקרא לא איירי אללל דכי האי גוונא בלל תעשה דגביה לל תקום ולל תחור כתיב ועלה קאי ואהבת לרעך וגו' שלל תעשה לו רע מכל דסני לך כו' אלל לגביה לעשות לו טובה לל קאמר ואהבת לרעך כמוך כדאמרינן חייך קודמין

And this is the definition of Ve'ahavta. It seems interesting that he told him this in the Aramaic interpretation and in addition the fact that he puts the Pasuk in its negative sense- There is a Aramaic Precedent in Targum Unkelos which translates it in a more exact fashion. The answer is hidden in the context of the Pasuk- Veahavta follows immediately after "Do not take revenge or bear a grudge"- meaning do not take revenge, bear a grudge or do anything to him that you wouldn't like done to you". However regarding doing things for him that I would like done for myself- "I" come first as the Torah says "Chayecha Kodmin" -(ones own life preceeds that of his friend)

סמ"ג עשין ט.

מצות ואהבת לרעך כמוך כללו של דבר דעלך סני לחברך לא תעביד כדאיתא במסכת שבת לא.

Acting toward a friend as he wants his friend to act to him. The general rule is Do not unto your friend that which you wouldn't like done to you as we have seen in Tractate Shabbos

רמב"ם הל' אבל י"ד:א'

מצות עשה של דבריהם לבקר חולים ולנחם אבלים ולהוציא המת ולהכניס הכלה וללוות האורחים ולהתעסק בכל צרכי הקבורה לשאת על הכתף ולילך לפניו ולספוד ולחפור ולקבור וכן לשמח הכלה והחתן ולסעדם בכל צרכיהם ואלו הן גמילות חסדים שבגופו שאין להם שיעור אע"פ שכל מצות אלו מדבריהם הרי הן בכלל ואהבת לרעך כמוך כל הדברים שאתה רוצה שיעשו אותם לך אחרים עשה אתה אותן לאחיך בתורה ובמצות.

It is a positive Rabbinical Commandment to visit the sick, comfort the mourners, Take out the dead, bring in the bride, escort the guest, be involved in all the needs of the burial, carrying the coffin, walking before it and eulogizing the deceased, digging the grave, and burying him. In addition, gladdening the bride and groom and helping them with all their needs. All of these are kindness done with the person himself- and they are without a limit. Now even though these Mitzvot are Rabbinic in nature, they all fall into the Mitzvah of Ve'ahavta. Any thing that you would appreciate others do for you, do them for your friend, in Torah and in Mitzvot

גמ' סוטה יד.

ואמר רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב אחרי ה' אלהיכם תלכו וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה והלא כבר נאמר כי ה' אלקיך אש אוכלת הוא אלא להלך אחר מדותיו של הקדוש ברוך הוא מה הוא מלביש ערומים דכתיב ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם אף אתה הלבש ערומים הקדוש ברוך הוא ביקר חולים דכתיב וירא אליו ה' באלוני ממרא אף אתה בקר חולים הקדוש ברוך הוא נחם אבלים דכתיב והי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו אף אתה נחם אבלים הקדוש ברוך הוא קבר מתים דכתיב ויקבר אותו בגיא אף אתה קבור מתים:

Rabbi Chama son of Rabbi Chanina asked what is the meaning of the verse "After Hashem your G-d shall you follow". Is this possible? Doesn't it say elsewhere "For Hashem your G-d is a all consuming fire"? Rather the pasuk is telling you "Follow in His ways, imitate His traits". As He dresses the naked so shall you... As He visits the sick, so shall you... As He comforts the mourners so shall you... As He buries the dead, so shall you

ספרי דברים י"א:כ"ב

ללכת בכל דרכיו. אלו דרכי הקב"ה שנ' (שמות לד ה' ה') אל רחום וחנוך ארץ אפים ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפי' נושא עון ופושע וחטאה ונקת. ואו' (ויאל ג) כל אשר יקרא בשם ה' ימלט. וכי היאך אפשר לו לאדם לקרא בשמו של הקב"ה אלא מה המקום נקרא רחום וחנוך אף אתה הוי רחום וחנוך ועשה מתנת חנם לכל. מה הקב"ה נקרא צדיק שנ' תהלים קמה צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו אף אתה הוי צדיק. הקב"ה נקרא חסיד שנאמ' וחסיד בכל מעשיו אף אתה הוי חסיד לכך נאמר כל אשר יקר' בשם ה' ימלט ואומר ישעי' מג כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ואו' (משלי מז) כל פעל ה' למענהו.

"To follow in His Ways" the ways of Hashem are those described in the Torah "Hashem Hashem G-d who is Merciful, Compassionate, Slow to anger, Abundantly Kind, True, Holds on to acts of kindness that we do for many years and forgives sins done to incite him, on purpose, or by mistake....and it says "one who is called by the name of G-d will escape danger"- Who can be called by G-d's name? One who is called Kind, Merciful, Compassionate, and does gratuitous acts of kindness to all. One who is called Just... One who is called Righteous....

רמב"ם ספר המצוות מ"ע ח'.

היא שצונו להדמות בו ית' לפי יכלתנו והוא אמרו והלכת בדרכיו וכבר כפל צווי זה ואמר ללכת בכל דרכיו ובא בפירוש זה מה הקדוש ברוך הוא נקרא רחום אף אתה היה רחום מה הקב"ה נקרא חנוך אף אתה היה חנוך מה הקב"ה נקרא צדיק אף אתה היה צדיק מה הקב"ה נקרא חסיד אף אתה היה חסיד וזה לשון ספרי וכבר נכפל הצווי הזה בלשון אחרת ואמר אחרי ה' אלהיכם תלכו ובא בפירוש גם כן שענינו להדמות בפעולות הטובות והמדות החשובות שיתואר בהם האל ית' על צד המשל ית' על הכל עילוי רב:

We are commanded to be compared to Him as much as is possible for each individual- as it says " Follow in His ways" This Commandment is mentioned three times in the Torah- and the idea is to emulate and be like Him in all the traits that He is described to us in the Torah so that we may "understand" Him.

גמרא בבא מציעא סב:

לכדתניא שנים שהיו מהלכין בדרך וביד אחד מהן קיתון של מים אם שותין שניהם מתים ואם שותה אחד מהן מגיע לישוב דרש בן פטורא מוטב שישתו שניהם וימותו ואל יראה אחד מהם במיתתו של חבירו עד שבא רבי עקיבא ולימד וחי אחיך עמך חייך קודמים לחיי חבירך.

Two people were walking along the way and one of them had a flask of water in his possession, if they both drink from it they will both die, however if only one of them drinks, he will survive and reach an inhabited place (but the other will die)

Ben Petora taught that it is better for both of them to drink and die, rather than one witness the death of his fellow.

Until R Akiva came and taught, 'That your brother may live with you (Leviticus 25:36) - your life takes precedence over your fellow's life.'

גמרא נדרים פ:

מעייין של בני העיר חיייהן וחיי אחרים חיייהן קודמין לחיי אחרים בהמתם [ובהמת אחרים ובהמתם] קודמת לבהמת אחרים כביסתן וכביסת אחרים כביסתן קודמת לכביסת אחרים חיי אחרים וכביסתן חיי אחרים קודמין לכביסתן רבי יוסי אומר כביסתן קודמת לחיי אחרים.

A spring that originates from within a city and continues to flow through to another city. when it is a question of their own lives or the lives of strangers, their own lives take precedence; their cattle or the cattle of strangers, their cattle take precedence over those of strangers; their laundering or that of strangers, their laundering takes precedence over that of strangers. But if the choice lies between the lives of strangers and their own laundering, the lives of the strangers take precedence over their own laundering. R. Yosi ruled: Their laundering takes precedence over the lives of strangers.

ר"ן שם.

רבי יוסי אומר כביסתן של אותה העיר קודמת לשתייתן של בני עיר אחרת – דסבירא ליה לרבי יוסי דכיון דבמניעת כביסה איכא ערעור טובא חיי נפש הוא:

R Yosi reasons that since not laundering one's clothes causes such great discomfort, it is considered to be an essential part of human living.

משנה ב"מ לא.

אבדתו ואבדת אביו אבדתו קודמת אבדתו ואבדת רבו שלו קודם.

If he has the chance to either look for his own lost object or his father's lost object, his takes priority. If he has the chance to either look for his own lost object or his Rabbi's lost object, his takes priority.

גמרא שם.

מנא הני מילי אמר רב יהודה אמר רב אמר קרא אפס כי לא יהיה בך אביון שלך קודם לשל כל אדם ואמר רב יהודה אמר רב כל המקיים בעצמו כך סוף בא לידי כך:

רש"י שם.

מנא הני מילי – דשלו קודם: לא יהיה בך אביון – הזהר מן עניות: כל המקיים בעצמו כך – אף על פי שלא הטיילו עליו הכתוב, יא לאדם ליכנס לפניו משורת הדין ולא לדקדק שלי קודם, אם לא בהפסד מוכיח, ואם תמיד מדקדק פורק מעליו עול גמילות חסדים ולדקה, וסוף שיצטרך לצריות:

From where are the above words derived?

R Yehuda said in the name of Rav. The verse states, 'There shall be no poor among you' – that yours takes precedence over everyone else's.

Rashi: There shall be no poor among you – Be careful not to become impoverished.

And R Yehuda also said in the name of Rav, 'Anyone who applies this verse to themselves will eventually come to it.'

Rashi: Even though the verse did not obligate him to do so, nonetheless a man should go beyond the strict letter of the law. Therefore he should not always be exacting, saying that his takes precedence (even though by rights it does), unless by not doing so he will incur a significant loss. And if he consistently puts himself first, he is removing himself from the realm of interpersonal obligations and in the end he will have to take charity himself

